

Oponentský posudek na Bakalářskou práci v rámci kombinovaného studia

Vypracovala Mgr. Zuzana Křištofová
Dne 4. 2. 2009 v Praze

Téma: **ROZSAH A ZDROJE NEROVNOSTÍ V PŘÍSTUPU K CELOŽIVOTNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ**

Autor Mgr. Radek Visinger

Autor se v bakalářské práci věnuje mnoha oblastem týkajících se nerovností v přístupu k celoživotnímu vzdělávání, objasňuje rozličné koncepce a poskytuje vyčerpávající přehled základních teoretických přístupů k nerovnostem. Také se zabývá morálním hodnocením vzdělávacích nerovností a jejich vztahem k tržním principům. Další kapitola věnuje pozornost demokratizaci přístupu a upozorňuje na nově vzniklé nerovnosti. Autor pátou kapitolou zasahuje do oblasti formálních rovností, kterou zaručuje právní řád – na tomto místě jsou zmiňované politické dokumenty na úrovni národní i té nadnárodní. Poslední kapitolou jsou popsány determinanty a rozsah nerovností v dalším vzdělávání a zabývá se také jeho rentabilitou.

Bakalářská práce je členěna do šesti tématických kapitol, rozsahem přesahuje nároky dané na tento typ práce – čítá 102 stran textu. V práci jsou uvedena klíčová slova.

Autor v resumé představuje stručně jednotlivé kapitoly a hlavní úvahy. Upozorňuje na nešťastné důsledky rozšíření tržní orientace na oblast vzdělávání.

V úvodu je čtenář seznámen s dílčími kapitolami a jsou mu vysvětleny klíčové pojmy – rovnost, svoboda a spravedlnost. Autor zde nastiňuje otázky, které určují směřování celé práce, objasňuje svou motivaci, popisuje zdroje, které bude využívat při psaní. Všechny kapitoly hodnotím po obsahové stránce velmi kladně, je vidět, že autor se danému tématu podrobně věnoval. Čtvrtá subkapitola o odškolení je rozepsána na dvanácti stránkách, což osobně nepokládám za nutné. Zajímavý pohled nabízí další kapitola popisující vliv demokracie a zpřístupnění vzdělávání širším masám. Právě tyto vlivy podle citovaných autorů i autora práce zapříčiňují nerovnost nového druhu. Především v kapitole šesté je patrné, jak rozsáhle je celá práce ovlivněna politickou filosofií. Autor v této kapitole řeší andragogické otázky – např. do jaké míry je participace na dalším vzdělávání vynucenou strategií, jak ovlivňuje zaměstnavatel účastníky na dalším vzdělávání, apod. Závěr přináší zhodnocení celé práce a zodpovídá na otázky deklarované v úvodu. V soupisu bibliografické citace je uvedeno 28 zdrojů, z toho dva cizojazyčné.

Práce má podle mého názoru vysokou úroveň a je detailně rozpracovaná. V textu se objevují otázky, na které autor hledá odpovědi, a nebojí se jít do ostré konfrontace s teoriemi a s názory užitých v bakalářské práci. Pouští se do komparace rozličných koncepcí a hledá společné průsečíky. Autor v práci jednoznačně prokazuje svůj široký znalostní rozptyl a pouští se nejen do oblastí filosofických, ale taktéž i do etických. Práce je proložena pohledy z různých perspektiv - ze vzdělávání

dospělých, ze sociologických disciplín a nabízí také například optiku personálního managementu (např. zamyšlení se nad rentabilitou firemního vzdělávání).

Autor se v celé práci projevuje jako velmi kritický a v některých pasážích je nepřehlédnutelný jeho ironizující komentář.

Po formální stránce je práce v pořádku. Je zde využit bohatý jazyk, chvílemi velice květnatý. Má výhrada k práci směřuje k její povaze, která rozhodně nepůsobí jako akademický text, ale spíše směřuje k populárně-naučnému. Podle mého názoru některé autorovi poznámky v textu se zdají až vulgární. Práce působí rozvláčně a prospělo by ji zkrácení.

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k diskusi:

- 1) O dalším vzdělávání mohou rozhodovat i faktory subjektivní povahy. Jaké jsou determinanty vzdělanostních aspirací?

Návrh známky:

Mgr. Zuzana Krištofová